

มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสม ... ย้ายได้ ! ไม่ใช่กลับแกล้ง

อะไร ? คือ ความเหมาะสม อะไร ? คือความจำเป็นในการสั่งย้ายข้าราชการ คำถามเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้กับแคว้นข้าราชการในช่วงฤดูกาลโยกย้ายซึ่งเหลืออีกเพียงไม่กี่วันก็จะสิ้นปีงบประมาณ 2555 ซึ่งข้าราชการหลายคนต้องเกษียณอายุราชการหรือขอเกษียณก่อนกำหนด (Early Retirement)

ข้าราชการ โยกย้ายจึงมีให้เห็นทุกวัน โดยเฉพาะการย้ายข้าราชการในระดับบริหาร เช่น อธิบดี รองอธิบดี เลขาธิการ รองเลขาธิการของหน่วยงานราชการที่สำคัญๆ เสี่ยงวิพากษ์วิจารณ์ถึงความเหมาะสมและจำเป็นแค่ไหนเพียงใดแก่ขยายวงกว้าง ได้รับรู้กันทั่วไป ส่วนข้าราชการในระดับต่ำลงมาแม้ไม่มีเสี่ยงวิพากษ์วิจารณ์ในวงกว้าง แต่สำหรับภายในหน่วยงานราชการนั้นๆ ก็คงไม่แตกต่างกันมากนัก

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้สอดคล้องกับฤดูกาลโยกย้ายและน่าจะเป็นบรรทัดฐานที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐกรณีที่มีการโยกย้ายข้าราชการในหน่วยงานและเป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ประพฤติปฏิบัติตนให้สมกับตำแหน่งหน้าที่และเคร่งครัดต่อคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเพื่อมิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจออกคำสั่งย้ายได้ง่ายๆ

ข้อเท็จจริงก็คือ หัวหน้าฝ่ายซ่อมบำรุงสั่งให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการตำแหน่งนายช่างไฟฟ้า 6 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานซ่อมบำรุง 6 ฝ่ายซ่อมบำรุงและกำจัดของเสีย รายงานผลการตรวจสอบลิฟต์ซึ่งได้รับแจ้งว่าอุปกรณ์ชำรุดและให้รายงานผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 3 เดือน ผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงข้อเท็จจริงแต่ไม่ตรงตามประเด็นที่ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ชี้แจง และคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงรายงาน ว่า ผู้ฟ้องคดีมีปัญหาการทำงานกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันลงชื่อไม่ขออยู่ใต้การบังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี และหัวหน้าฝ่ายซ่อมบำรุงเห็นว่าหากให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยซ่อมบำรุง อาจเกิดความเสียหายต่อการทำงานส่วนรวม และอาจมีปัญหาอื่นๆ ที่รุนแรงตามมา ส่วนผู้ฟ้องคดีให้การว่าไม่สามารถสั่งงานผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานได้ ผู้ถูกฟ้องคดี (ผู้อำนวยการโรงพยาบาล) จึงมีคำสั่งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของข้าราชการและลูกจ้างฝ่ายซ่อมบำรุงและกำจัดของเสียใหม่ โดยให้นาย อ. ไปปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานแทนผู้ฟ้องคดีและให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติหน้าที่ช่วยงานหัวหน้า และต่อมาให้ไปช่วยราชการที่ฝ่ายบริหารงานทั่วไป แต่ผู้ฟ้องคดีขอไปช่วยราชการที่ฝ่ายพัสดุแทน

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกลับแกล้งย้ายให้ไปทำงานที่ไม่ตรงกับความสามารถ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชอบ ทำให้เสียโอกาสเจริญก้าวหน้าในตำแหน่ง ถูกดูหมิ่นจากเพื่อนร่วมงาน ภายหลังจากการร้องทุกข์ต่อผู้อำนวยการแล้ว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปดำรงตำแหน่งดังเดิม

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 88 มาตรา 90 ประกอบมาตรา 99 กำหนดเป็นหลักการเอาไว้ว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง ต้องไม่รายงานเท็จ การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จ และผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย โดยการป้องกันมิให้กระทำผิดวินัยนั้นผู้บังคับบัญชาต้องกระทำโดยการเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีจึงมีอำนาจในการบริหารงานบุคคลให้เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ และต้องเอาใจใส่ขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัย

ที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินกิจการทางปกครองของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง โดยให้โอกาสผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ผู้ฟ้องคดี และผู้ได้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี ให้ข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน แล้วมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยงาน และช่วยราชการทั้งสามคำสั่งดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการซึ่งได้คำนึงถึงข้อเท็จจริง เหตุผล ความจำเป็น ตลอดจนความเหมาะสมและประโยชน์ของหน่วยงาน ซึ่งผู้ฟ้องคดีอาจไม่พอใจและต้องปรับตัว เข้ากับงานใหม่ แต่การให้ช่วยงานหรือช่วยราชการเป็นการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะออกคำสั่งได้ตามที่ เห็นสมควร

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าคำสั่งย้ายเป็นการก่อกวนแก่ง เนื่องจากได้โต้แย้งการกำหนดรายละเอียด ภารกิจที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะจัดซื้อ เป็นการกล่าวอ้างโดยไม่มีพยานหลักฐาน เมื่อข้อเท็จจริงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดี ได้สั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยราชการ โดยมีคดีหรือมีเจตนาก่อกวนแก่งผู้ฟ้องคดีให้ได้รับความเสียหาย จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดี ได้ออกคำสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. 172/2555)

คดีนี้จึงเป็นอุทธรณ์ที่ดีว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐนอกจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่แล้ว ยังจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการอย่างเคร่งครัดเพื่อให้งานในหน้าที่ความรับผิดชอบ เกิดประโยชน์สูงสุดและหากเจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤติปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การบริหารราชการของหน่วยงาน ผู้บังคับบัญชาในแต่ละระดับย่อมมีอำนาจพิจารณาเพื่อให้มีการโยกย้ายสับเปลี่ยน หน้าที่ความรับผิดชอบให้เหมาะสมครับ !

นายปกครอง